დამტკიცებულია
შპს „ქ. თბილისის საშუალო სკოლა ლამპარის“

დირექტორის ბრძანებით

შპს „ქ. თბილისის საშუალო სკოლა ლამპარის“

მოსწავლეთა შორის მედიაციის
მარეგულირებელი წესი

მუხლი 1. მოქმედების სფერო

1. ეს წესი განსაზღვრავს შპს „ქ. თბილისის საშუალო სკოლა ლამპარში“ (შემდგომში - „სკოლა“) მოსწავლეთა შორის არსებული კონფლიქტების მოგვარების ეფექტურ გზას, რომელიც მაქსიმალურად ითვალისწინებს მონაწილე მხარეთა ინტერესებს;

2. მოსწავლეთა შორის მედიაციის მარეგულირებელი წესი არის საუკეთესო საშუალება, რათა მოსწავლეთა შორის კონფლიქტის არსებობის შემთხვევაში, მოხდეს დროული და ეფექტური რეაგირება.

მუხლი 2. მოსწავლეთა შორის მედიაციის მიზნები

1. მოსწავლეთა შორის მედიაციის მარეგულირებელი წესის მიზანია მოსწავლეებს შორის კონფლიქტის შემთხვევაში ადრეული და ეფექტური ჩარევით, კონფლიქტური სიტუაციის მშვიდობიანი გადაწყვეტა, პროაქტიული რეაგირება და პრევენცია მათი კანონიერი წარმომადგენლების, დირექტორატის, ფსიქოლოგის, საჭიროების შემთხვევაში დამრიგებლისა და საგნის მასწავლებლის ჩართულობით.
2. წინამდებარე წესის მიზანს, ასევე, წარმოადგენს მოსწავლეებს შორის კონფლიქტის გადაჭრის კომპრომისული გზის პოვნა, რომელიც ოპტიმალური იქნება ყველა დაინტერესებული მხარისთვის.
3. მნიშვნელოვანია, რომ მედიაციის მეშვეობით კონფლიქტის მონაწილე მხარეები თავად მივიდნენ კონფლიქტის მოგვარების გზამდე. სკოლის წარმომადგენლის მიზანი კი მედიაციის პროცესში უნდა იყოს, რომ მან მოსწავლეებს ნათლად აჩვენოს კონფლიქტის გადაწყვეტის სასურველი შედეგები. ამასთან, სკოლის წარმომადგენელმა ფასილიტაცია უნდა გაუწიოს კონსტრუქციულ დიალოგს და საჭიროების შემთხვევში, თავად შესთავაზოს მოსწავლეებს კომპრომისზე დაფუძნებული გამოსავალი.

მუხლი 3. მედიატორის როლი

1. მოსწავლეთა შორის კონფლიქტის გამოვლენის დროს მედიატორის როლს ასრულებს მოსწავლეთა მხარდაჭერის სამსახური (სკოლის ფსიქოლოგი, დირექტორატი, კონკრეტული კლასის დამრიგებელი) მოსწავლეთა კანონიერი წარმომადგენლების და საჭიროების შემთხვევაში საგნის მასწავლებლის ჩართულობით;

2. მედიატორმა უნდა შეძლოს:

2.1. მოსწავლეებს შორის არსებულ წინააღმდეგობათა და კონფლიქტების გაცნობიერება;
2.2. კონფლიქტური სიტუაციების ეფექტიანად მართვა/რეგულირება;
2.3. მოსწავლეთა შორის განვითარებული კონფლიქტის შესაძლო შედეგების პროგნოზირება;
2.4. მოსწავლეთა შორის კონფლიქტების ნეგატიური შედეგების აღმოფხვრა/თავიდან აცილება.
2.5. მოსწავლეებისათვის კონფლიქტური სიტუაციიდან გამოსავლის ჩვენება;
2.6. მოსწავლეებს შორის კონსტრუქციული დიალოგის გამართვა;
2.7. მოსწავლეების კანონიერი წარმომადგენლებისა და სკოლის შესაბამისი თანამშრომლის მედიაციის პროცესში ჩართვა.

3. მედიაციის პროცესში მედიატორი მონაწილეობას იღებს როგორც ნეიტრალური მხარე და ეხმარება კონფლიქტის მონაწილე მოსწავლეებს საკუთარი და სხვების ინტერესების გააზრებასა და პოზიციების განსაზღვრაში;
4. მედიატორის მიერ არ ხდება კონფლიქტში მონაწილე მოსწავლეების დავის ერთპიროვნულად გადაწყვეტა. მან მხოლოდ ხელი უნდა შეუწყოს მოსწავლეების მიერ გამოსავლის ძიების პროცესს.

მუხლი 4. მედიაციის დაწყების საფუძვლები და მედიატორის ვალდებულებები

1. მედიაციის დაწყების საფუძველია მოსწავლეებს შორის კონფლიქტური სიტუაციის წარმოქმნა, ან კონფლიქტური სიტუაციის წარმოქმნის წინაპირობების არსებობა;
2. მედიატორი ვალდებულია:
2.1 დაიცვას კონფედენციალურობა და იყოს მიუკერძოებელი;
2.2. დაადგინოს და გააანალიზოს მოსწავლეების ურთიერთობა კონფლიქტური სიტუაციის წარმოშობამდე;
2.3. შეისწავლოს მოსწავლეებს შორის არსებული კონფლიქტის გამომწვევი მიზეზები;
2.4. შექმნას ისეთი ატმოსფერო, სადაც დაპირისპირებული მოსწავლეები კომფორტულად შეძლებენ კონფლიქტის გამომწვევი მიზეზების განხილვასა და მისი მოგვარების გზებზე მსჯელობას;
2.5. განიხილოს კონფლიქტში მყოფ მოსწავლეებს შორის არსებული ფაქტობრივი მდგომარეობა. (რამდენად აქტუალურია კონფლიქტი, რა გავლენა იქონია მან მოსწავლეებზე და ა.შ);
2.6. აგრძნობინოს მოსწავლეებს, რომ აღნიშნული პრობლემა არ წარმოადგენს გადაულახავ დაბრკოლებას და მდგომარეობიდან არსებობს კომპრომისული გამოსავალი;
2.7. მიიღოს ინფორმაცია მხარეებისათვის სასურველ შედეგებზე.

მუხლი 5. მედიაციის ეტაპები

1. მედიაციის პროცესი მოიცავს შემდეგ ეტაპებს:

- **მედიატორის მიერ კონფლიქტური სიტუაციის შესწავლა;**
- **ინდივიდუალური გასაუბრება;**
- **საერთო შეხვედრის გამართვა და დისკუსია (საჭიროების შემთხვევაში);**
- **მედიაციის დასკვნითი ეტაპი.**

1.1 **მედიატორის მიერ კონფლიქტური სიტუაციის შესწავლა** - პირველ რიგში, მედიატორმა დეტალურად უნდა შეისწავლოს კონფლიქტის მიზეზები, გაესაუბროს კლასის დამრიგებელს, გამოიკვლიოს ფაქტები.

1.2 **ინდივიდუალური გასაუბრება** - მედიატორი, მშობლის თანხმობისას, ინდივიდუალურად ესაუბრება მოსწავლეს. მედიატორი ეხმარება მოსწავლეს მთლიანი სურათის დანახვაში საკუთარი პოზიციის მესამე პირის პერსპექტივიდან შეფასებაში, მეორე მხარის შეხედულებების, არგუმენტებისა და გრძნობების გააზრებასა და გათავისებაში.

1.3 **საერთო შეხვედრის გამართვა და დისკუსია** - საჭიროების შემთხვევაში, დისკუსიის ეტაპი არის მედიაციის ყველაზე ხანგრძლივი პროცესი. შეხვედრის დაწყებისას, უმჯობესია, თუ მედიატორი წარმოთქვამს ძალიან მოკლე შესავალ სიტყვას და მოსწავლეებს და სხვა დამწრე პირებს კიდევ ერთხელ შეახსენებს მათი შეკრების მიზეზს. შესავალ სიტყვას უნდა ჰქონდეს დაძაბულობის განმუხტვის მიზანი. დისკუსიისას მოსწავლეებმა უნდა გამოთქვან საკუთარი შეხედულებები კონფლიქტის გამომწვევ მიზეზებთან, მათ ქცევებთან და გრძნობებთან დაკავშირებით. ამ დროს მედიატორის მთავარი ფუნქციაა, რომ მან ფასილიტაცია გაუწიოს მოსწავლეებს შორის არსებულ დიალოგს და საჭიროების შემთხვევაში, მათი ყურადღება დაუბრუნოს ძირითად განსახილველ საკითხს. მედიატორმა უნდა შეძლოს დიალოგის პროდუქტიულ რეჟიმში წარმართვა და საჭიროების შემთხვევაში, წარუდგინოს მოსწავლეებს არსებული მდგომარეობიდან გამოსავალი. ამასთან, მედიატორი აზუსტებს, აჯამებს და საბოლოო სახეს აძლევს მოსწავლეების პოზიციებს.

1.4 **მედიაციის დასკვნითი ეტაპი** - მედიატორი კიდევ ერთხელ აფასებს მედიაციის პროცესსა და მხარეების მოსაზრებებს. სასურველია, რომ შეჯამებისას მედიატორმა განმუხტოს დაძაბულობა, დაღლილობა და იზრუნოს იმაზე, რომ მოსწავლეები კვლავ დაუბრუნდნენ კონფლიქტამდე არსებულ მდგომარეობას.

მუხლი 6. მედიაციის პროცესის დასრულების შემდეგ განსახორციელებელი ღონისძიებები

1. მედიაციის პროცესის დასრულება არ ნიშნავს იმას, რომ საკითხი სრულად ამოწურულია და ის აღარ საჭიროებს მასზე დამატებითი ყურადღების გამახვილებას. მედიაციის დასრულების შემდეგ, კლასის დამრიგებელმა პროაქტულად უნდა შეუწყოს ხელი მოსწავლეებს შორის მეგობრული ურთიერთობის აღდგენას. აღნიშნულისათვის შესაძლებელია მასწავლებელმა გამოიყენოს ჯგუფური სამუშაოები და სხვადასხვა აქტივობები. მაგალითად, შესაძლებელია, მედიაციაში მონაწილე მოსწავლეები აღმოჩნდნენ ერთ სამუშაო ჯგუფში რომელიმე სახალისო დავალების შესრულებისას ან ერთ გუნდში, სხვადასხვა სახის სპორტული შეჯიბრებისას. ეს ხელს შეუწყობს მოსწავლეებს შორის არსებული დაძაბულობის ბოლომდე განმუხტვას და შესაძლებელი იქნება მედიაციის პროცესის საბოლოოდ შეფასება.

2. მნიშვნელოვანია, რომ მედიაციის პროცესის შესახებ ზოგადი და მოკლე ინფორმაცია ჰქონდეთ კლასის სხვა მასწავლებლებსაც, რათა მათაც ხელი შეუწყონ მოსწავლეთა შერიგების პროცესს, და საჭიროების შემთხვევაში, კლასის დამრიგებელს აცნობონ მოსწავლეებს შორის არსებული მდგომარეობის შესახებ.

მუხლი 7. მოსწავლეთა შორის მედიაციის მარეგულირებელი წესის მიღება და მასში ცვლილების შეტანა

1. მოსწავლეთა შორის მედიაციის მარეგულირებელ წესს შეიმუშავებს და ბრძანებით ამტკიცებს დირექტორი.
2. სკოლის მოსწავლეთა შორის მედიაციის მარეგულირებელი წესის გაუქმება, მასში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა ხორციელდება ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული წესით.